

Segunda Carta de San Pablo a los CORINTIOS

Saludo

¹ Y_u, Pablo cawāmecu_u, Dios y_{are} c_ã caboro j_ãgori Jesucristo ya_u apóstol c_ã caquetib_uj_urotijo_u majū y_u ãniña. Bairi marī ya_u, Timoteo mena m_ujāā ñubueri majāā Dios ya poa macāāna Corinto macāā macāānarē m_ujāā woajou_u y_u átiya. Tunu bairoa aperāā Dios ya poa macāāna Acaya yepa nippetirop_u macāāna c_ãärē woajou_u y_u átiya.

² Bairi tunu marī Pac_u Dios, marī Quetiupa_u Jesucristo mena caroare m_ujāā na jonemoáto. Caroaro yerijōrō ãimasír_uq_uē c_ãärē m_ujāā na jonemoáto.

Sufrimientos de Pablo

³ Diore c_ã marī basapeoto, marī Quetiupa_u Jesucristo Pac_u majūrē. C_ãā, marī Pac_u marīrē cañamai majū niñami. C_u, Dios p_uame tocānacānia roro popiye marī catāgoñayapapuaro, marī yerī ñuo joroque caátinucū_u niñami.

⁴ C_ã p_uame nippetiro roro popiye marī catām_uonucūrō, marī j_uátinemonucūñami. Bairo marī c_ã caátiere masírī, marī c_ãā roro popiye cabairarē na marī j_uátinemomasígarā. Marīrē c_ã cajuátinemomasírō j_ucārō t_unia marī c_ãā aperarē na marī j_uátinemogarā.

⁵ Jesucristo yarā ãnirī popiye c_ã cabairicarorea bairo popiye marī bainucūña. Bairo

nocārō popiye marī catāmhorō cārōā marī catāgoñatutuapee cūärē marī jonucūñami.

6 Bairi jāā cūā popiye jāā tāmheonucūñia. Caroaro netōmasírī Jesucristo mena mūjāā catāgoñatutuapeere borā, jāā pūame roro popiye jāā tāmheonucūñia. Bairo popiye jāā cabaimiatacūärē, jāā juátinemonucūñami Dios, jāā cūā mūjāärē jāā cajuátinemomasíparore bairo ī. Bairo jāärē iñacōrī yua, mūjāā pūame tūgoñaenarē bairo tutuaro mena mūjāā nucānetōmasícōägarā popiye jāärē bairo mūjāā catāmheonucūrījērē yua.

7 Bairi mūjāā mena caroaro cariape jāā tāgoñatutuacōñāna. Cariape merē jāā tāgoñamasíñia: Mūjāā cūā jāärē bairo popiye peeto ūno cabairā ãnirī, jāärē bairo caroaro tāgoñatutuarique cūärē cacūgoparā majū mūjāā ãniña Dios cū cajorije majūrē yua.

8 Yū yarā, nocārō popiye Asia yepapū ãna, jāā catāmhorīqūrē mūjāärē jāā quetibūjūnemoña tunu. Nocārō popiye netōõrō majū catāmhorā ãnirī, merē jāā nucājītieticoabujiwū. Cayasicoa-parārē bairo jāā tūgoñawū, ti yepapū ãna.

9 Capajīäecoyasirārē bairo majū jāā tūgoñawū. Bairi, “Marī majū rupaū mena marī catūgoñarō jūgori marī netōmasíena,” ī tāgoñamasírī yua, Dios mena jeto jāā tāgoñatutuajūgowū. Cū roque camasā cariacoana na caãnimia tacūärē, tunu na catinemo joroque caácū cū caãnoi, cū mena jeto cariape jāā tāgoñatutuajūgowū.

10 Dios pūame roque roro jāā catāmhorījērē jāā netōõwī. Bairi cū pūame nocārō roro jāā cayasi-bujiopeere jāā netōõgumi. Caroaro cariape jāā tāgoñatutuacōñāna jāärē Dios cū canetōõcōänipere.

11 Tore bairo roro jāā catām̄orījērē jāā netōōcōā nigumi, Diopure jāā m̄jāā cajēnibogaata. Bairi marī nipetirop̄a jīcārō Diore cā marī basapeogarā, nocārō caroaro jāā cā caátibojarijere īñarī. Capāārā aperā cāā tore bairo cā basapeogarāma.

Por qué no fue Pablo a Corinto

12 Bairāp̄a, jīcā wāme jāgori jāā useaniña: Jāā catāgoñaata, caroaro jīcārō tāni ati um̄recóop̄ure jāā átiāniña. M̄jāā watoapure ãna, tore bairo majū jāā átiāninucūwū. Tiere tūgoñarī jāā useaninucūñā. Tore bairo jāā caátiānie p̄uame jāā majū jāā camasīrījē jāgori mee, Dios cañuā ãnirī tore bairo jāā átiānimasīō joroque átiyami.

13 Jāā cartaarip̄ure ricaati wāme bueri m̄jāā tāgomawijiao joroque jāā woajoetinucūñā. Bairi cariape jīcārō tāni m̄jāā catāgomasīrō yu boyā jāā caátiāninucūrījērē.

14 Merē bairāp̄a peeto m̄jāā tāgomasīñā jāā caátiāninucūrījērē. Nemojāñurō m̄jāā camasīnemorō boyā. Bairi marī Quetiupau Jesús ati yepap̄ cā catunuatí rāmu caāno, caroaro jīcārō tāni jāārē masīpetiri bero jāā mena m̄jāā useanigarā. Jāā cāā m̄jāā mena caroaro jīcārō tāni jāā useanigarā, m̄jāā caátiānajē cūārē īñarī yua.

15 Tore bairo mai tiere masītāgoñarī, caānijāgoro m̄jāārē ñiñauā ágatāgoñamiwū. Tore bairo m̄jāārē yu cañiauápāta, pugani cārō m̄jāārē ñiñauñesēñemobujiou.

16 Mai, caānijāgoro, Macedonia yepap̄ ácú, m̄jāā ñiñanetōájāgoga tāgoñamiwū. Tore bero, top̄u caatác̄ tunuác̄ m̄jāā ñiñanetō ánemogamiwū

tunu. Bairo yu cabaiata, mujãã puame Judea yepapu yu caátó, yu mujãã juátinemo jobujioricarã. Tore bairo yu catugoñamiatacuärẽ, cariape yu baimasíepu.

17 Bairi mujããärã, ¿yu caátipeere caroaro cariape tugoñaecuã, tore bairo ñiñupari? ¿Mujããärẽ ñtou, “Yu águ,” o “Yu ápérigu,” pugani cãrõ ñinemopeocuti? Tore bairoa jucã riseroa ñrãana, jãã ñinemopeoetinucuña.

18 Dios cuã caroaro cariape masíñami tiere. “Mujããärẽ jãã ñinarágarã,” o “Jãã ápérigarã,” jucã riseroa ñrãana, jãã ñemoetinucuña. Tiere Dios cuã masíñami.

19 Yu, Timoteo, bairi Silvano mena, Jesucristo Dios macu yaye quetire jãã quetibujunucuña. Cu yaye queti puame cariape niña. Jucã risero ñmicuã, ricaati ñruquë mee niña. Torea bairo jãã cuã jucã riseroa jãã busunucuña.

20 Jesucristo puame Dios cuã caíquetibujugoyeticuñquë nipetirijere caátipeyou maju niñami. Bairo caãcu cuã caãnoi, Diore cuã maru cabasapeoripau caãno, “Bairo to baiáto,” maru ñucuña.

21 Cuã niñami Dios mujããärẽ, bairi jãã cuãärẽ cabesericu, Jesucristo yaru maru caãnimasíparore bairo ñ. Tunu bairoa jããärẽ cuã yaye quetire cajugoquetibujuparu maju jãã cuwu.

22 Bairi cuã yaru cawãmecuna maru ãnio joroque maru ásupi. Espíritu Santore maru yeripu cuã joyupi Dios, “Nipetirije cuã caíjugoyeticuñrucãrõruã bairo átipeyocugumi,” maru caãmasíparore bairo ñ.

23 Baipua, yu caágatugoñarucãrõruã bairo Corinto macãpu ápériri, jucã riseroa ñmicuã, ricaati ñ mee

yu baiya. Mujāā, caroaro mujāā caānipeere bori mujāā tupure yu ápéwu. Tiere Dios cūā cariape masiñami.

²⁴ Bairi tutuaro mena mujāā caátipeere mujāā átirotigarā mee, tore bairo jāā quetibunucūña. Merē bairāpua Dios mena caroaro catugoñatutuarā mujāā ãniña. Caroaro marī nipetiro useaniríque mena nemojāñurō Diore marī camasíparore bairo, mujāäre juátinemorā bairo jāā quetibuya.

2

¹ Bairi yu puame tunu, “Roro na yapapuao joroque na yu átibujiou,” ī, mujāäre ñiñañeséñemouu ápéwu. “Atopua yu tuacõägu mai,” ñi tugoñawu.

² Bairi mujāā yapapuao joroque mujāā yu caíñarije jugori yu caápata, ¿noa mena yu tugoña useanibujiocuti? Mujāā roque yu tugoña useanio joroque caána majū mujāā ãniña. Bairi roro mujāā yapapuao joroque yu átinemogaepu.

³ Bairi merē mujāäre cajugoye jucu carta mujāā yu woquetibuju jugoyetijowu. Mujāā tupu yu caáno, yu yapapuao joroque mujāā caáperiparore bairo ī, yu woquetibuju jugoyetijowu. Yu useanio joroque mujāā caáto bootugoñarī tore bairo yu ápu. Bairi cariapea yu masiña mujāā mena yu causeaninucúrere. Jucurere bairo nicõáña.

⁴ Baipua mujāäre yu cawoajori rumu caáno yu caíwoajopeere tugoñarī roro majū yapapuari yu ot-inucúwu. Bairo cabaimiatacuäre, mujāā tugoña yapapuao joroque ī mee, mujāäre yu woquetibujuwoajowu. Mujāäre nocáro yu caíñamairíjere na masiáto ī roque, tore bairo mujāā yu quetibuju woajowu.

Perdón para el que había ofendido a Pablo

⁵ Bairi ni ūcū yare yu yapapuao joroque caácu puaame, yu jeto meerē tore bairo ácumí. Baipua mūjāā cūärē peeto ūno mūjāā yapapuao joroque ásupi. Netōnucárō majū īgaecu “peeto ūno” mūjāärē nī quetibūjuya.

⁶ Tore bairo roro marī baio joroque caácure tutuaro merē capāärāpua mūjāā mena macāāna mena cārē mūjāā cabeyorique merē nūjāñuña. Tunu mūjāā caátinemopee maniña.

⁷ Bairi yua, ámerē cūrē roro cū mūjāā caátajere masiritiri cū mūjāā cajúato nūña. Roro netōrō yapapuari cū ãnimasñétō joroque ápericōña.

⁸ Bairi tunu mūjāärē nūnemoña: Caānjāgoro cūrē mūjāā camairicárōrē bairoa áme cūärē cū mainemoña.

⁹ Bairi cajūgoyepu ati wāme yu caquetibūjūrijere mūjāā yu quetibūju woajojūgowu. Cariapea, “Yu caátirotirijere na átimasñgamiñati,” ī masñg, tiere mūjāā yu woatujowu.

¹⁰ Ni ūcūrē roro mūjāā caátajere mūjāā camasirítibojaata, yu cūä tiere cū yu masiritibojag. Bairi roro cū caátaje caāmata, cū yu masiriyobojag, nocárō mūjāärē camai ánirī Cristo cū cañajoro yua.

¹¹ Bairo marī caāmeo átimasñata, wātī puaame marī rocatu masñétigumi. Bairāpua roro camasärē cū caátitomasñucürjērē caroaro majū merē marī masñjāñuña.

Intranquilidad de Pablo en Troas

¹² Troas macāpua Cristo yaye quetire yu caquetibūjūetaro, to macāāna capāärā marī Quetiupau yaye quetire tāgogamiwā.

13 Bairo na catãgogamia tacãärẽ, yã pãame caroaro yerijõrõ yã ãnimasãepã marĩ yaã Titore yã cabocáetaeto jãgori yua. Bairi to macãänarẽ átaje uwiri bero, ato Macedonia pã yã atícoapã yua.

Victoriosos en Cristo

14 Jícãã pajãärã majã quetiupaã cã capajãätunuetari bose rãmuã caetaro, cã ãmãarẽ cã capãnaa nucãrotirore bairo marĩ cã canetõrcãrã cãärẽ Jesucristo mena marĩ neñarotiyami Dios. Tunu bairoa cajutinurijẽ werea ûnie na cabusemugõjoro nipetiropã cabusejesapeticoatore bairo nipetiropure cã yaye quetire quetibujabatoã átiyami Dios marĩ caquetibujinetõrijẽ jãgori. Tiere tãgoñarã, “Dios, jãã mena mã ñujãñuña,” jãã ñinucũña.

15 Bairi marĩ Jesucristo yarã ãna, Dios pãame cã useanio joroque ána, marĩ átiya. Werea incienso cajutinurijerẽ Jesucristo cã pacure cã cabusemugõ jorijere bairo caãna marĩ ãniña. Bairo caroaro cariape marĩ yeri marĩ caãninucûrijerẽ nipetiro camasã ñajesa peticoanucûñama. Bairi canetõparã, cayasiparã cãã nipetiro jícãrõã ñajesa peticoanucûñama caroaro marĩ yeri mena marĩ caátiänierẽ.

16 Cayasiparã pãamerã, marĩ pãame carorije capãnirijẽ cabusejorore bairo na marĩ ãniña. Marĩ ûna cã yaye quetire catãgousarã cã canetõparã pãamerã, marĩ pãame caroa cajutinurijẽ cabusejorore bairo na marĩ ãniña. Bairi ni jícãã ûcã cã majãã cã camasõrijẽ mena Dios yayere quetibujã masiêcãmi. Dios cã camasõrijẽ jãgori roque quetibujã masiñami.

17 Bairāpua capārā aperā Dios yaye quetire quetibujuganucūñama, tie mena pairo wapatagarā. Jāā p̄amea narē bairo jāā áperinucūña. Jesucristo yarā, Dios cā cajoricarā ãnirī, cā cañajoro caroaro cariape nucubugorique mena jāā quetibujunucūña.

3

El mensaje del nuevo pacto

1 M̄jāärē tunu atore bairo jāā caquetibujata, “Jāā majūā jāā caátiere ñ̄narī, jāā m̄jāā cabasapeopee boyo,” īrā mee jāā īña. Tunu bairoa m̄jāā p̄ame jāärē masimirācāā, “¿Tie na cabuerije ñujāñuña,” aperā m̄jāā na caíwoabojajugoyetirica p̄urōrē m̄jāā bootägoñañati? ¿O ti p̄urō ûnorē m̄jāärē jāā cajéninucürōrē m̄jāā boyati? Tore bairo jéninucūñama aperā m̄jāätü caquetibujunesëärí majā.

2 M̄jāā p̄ame roque ti p̄urō ûnorē bairo caána majū m̄jāā ãniña. Bairi noa ûna camasā, m̄jāärē jāā caquetibujarije jāgori m̄jāā yeriputägoñawasoari caroaro cariape m̄jāā caátiänierē ñ̄narī, “Pablojāā na cabuerije ñujāñuña,” na caípee niña.

3 Bairo jāā caquetibujro jāgori Jesucristo p̄ame m̄jāā yeri wasoao joroque m̄jāā ásupi. Camasā apeye ûnie buipu na cawoaturo ûnorē bairo jāgori mee, Espíritu Santo cacati majū cā camasirijē jāgori m̄jāā yeri wasoao joroque m̄jāā ásupi. Apeye ûtā ûnie bui mee, camasā cā yarā yeripure woatuure bairo m̄jāā wasoayupi.

4 Bairi Dios mena jāā catāgoñatutuarije jūgori tore bairo cariape mūjāārē jāā īmasīñā, Jesucristo yarā ānirī.

5 Jāā majū jāā camasīrijē jūgori mee, Dios jāārē cā camasīōjorije jūgori roque tore bairo caroaro jāā átiānajē cutimasīñā.

6 Dios p̄ame roque masīrīqūērē jowī, camasārē cawāma wāme cā caátibojacūrīqūērē jāā caquetibūjumasīparore bairo ī. Cū caátibojacūrīqūē p̄ame bui macāājē paperap̄ woaturiquere bairo mee niña. Espíritu Santo jūgori marī pupeap̄ yeri tāgoñawasoarique majū niña. Moisés ānacā cā caroticūrīqūērē na cawoatucūrīqūē ūnie marī yasio joroque caátippee majū niña. Espíritu Santo, Dios Yeri p̄ame roque marī caáticōā ninucūō joroque caácmajū niñami.

7-8 Tie roticūrīqūē ūtāāp̄ Dios cā cawoaturique p̄ame nocārō tutuaro caasiyabatorije mena etajūgoyupa. Bairi israelita majā p̄ame tiere Moisés ānacā cā caneató, cā riapére peeto ūno cārē īñacānamu masīesupa. Bairo tutuaro mena caasiyabatomiatacārē, jīcā rām̄ caāno, caasiyabatorije capetipee āñupā. Bairo tie Moisés ānacā cā caroticūrīqūē camasā na yasio joroque caátippee p̄ame caasiyarije mena caetarique caāmata, īnocārō tutuaro netōrō to etaetibujocāti camasārē cawāma wāme Dios cā caátibojacūrīqūē! Espíritu Santo marī yerip̄ cā caānie p̄ame roque netōjāñurō caroa niña.

9 Bairo īḡ ūniña: Jīcā wāme roticūrīqūē caasiyarije mena caetarique caāmata, īnocārō tutuaro netōrō to etaetibujocāti Dios yaye queti, camasārē, “Carorije wapa mánarē bairo mūjāā

ñiññaña,” cā caīrīqūē queti p̄ame!

10 Bairi Jesucristo yaye cawāma queti mena cajūgoyep̄ Moisés ãnacū cū caroticūrīqūērē marī caīñacōñaata, caānimajūrījērē bairo mee tuacōña yua. Bairi Jesucristo yaye queti p̄ame ñunetōmajūcōña.

11 Tore bairo caasiyabatorije capetipee yoaro jāñurō caānajē caāmata, nemojāñurō caroa majū niña capetietie Jesucristo yaye queti p̄ame roque.

12 “Di rām̄ ūno Jesucristo yaye queti capetietie niña,” ī tāgoñarī, uwiricaro mano camasārē tiere na jāā quetib̄jūnucūña.

13 Moissés ãnacū cū caátatore bairo jāā, jāā áperinucūña. Cū ãnacū p̄ame, “Israelita majā yū riapé caasiyarije capetiro ññarema,” ī, cū riapére juti asero mena b̄gatonucūñañup̄. Cū ãnacūrē bairo yasiori jāā quetib̄jūetinucūña camasārē.

14 Bairāpua, ti yutea macāña israelita majā tiere tāgopuo esupa. Āme cārē torea bairo na pārāmerā cāā tāgopuo etinucūñama Dios na cū caquetib̄jūgamirījērē. Na camasīpeere juti asero caēñotarore bairo na ēñotatonucūña. Bairo ãimirācūña, Jesucristo mena na catāgoñatutuata roque, tie Dios yaye caroa quetire tāgomasījātigarāma.

15 Āmep̄ ūcūrē Moisés ãnacū cū cawoaturica tutirire buerā, tāgopuo jātietinucūñama. Caroaro na catāgomasībujo peere mai, juti aserore bairo na ēñotacōña ninucūña na catāgoñarījēp̄re.

16 Bairo cabaimiatacārē, ni jīcāū ūcū roro cū caátinucūrījērē pitiri Dios p̄amerē cū catāgoñasajāgoata, jutirore bairo caēñotarije

peticoagaro yua. Bairo cabairo, caroaro tāgomasī jāgogumi yua Dios yaye quetire.

17 Marī Quetiupaū cū caátie, bairi Espíritu Santo cā caátie cāā jīcārōrēā bairo niña. Bairi noo ūno Espíritu Santo cā caāmata, ñe ûnie mano caroaro cariape átiānimasīñama camasā.

18 Bairo cabairo jāgori yua marī nipetiro Jesucristo yarā caāna p̄ame juti asero ūno mena cabugatoecorārē bairo mee marī ãniña. Dios yaye quetire caroaro cariape merē marī masīña. Tunu bairoa ēñoorōrē muip̄ cā caasirocaturore bairo marī cāā caroaro marī caátiānie, marī Quetiupaū yaye nocārō caroa macājērē marī áti iñonucūña camasārē. Marī Quetiupaū, cā Yeri Espíritu Santo jāgori marī wasoanutuao joroque marī átinucūñami marī yeri marī catāgoñarijērē. Bairo cā caáto jāgori yua, tocānacā rām̄ua nemojāñurō cārē bairo caānajēcūna marī ãninemonutuanucūña.

4

1 Dios p̄ame jāärē cañamai ãnirī cū yaye caroa quetire jāā quetibujunetōrotijowī camasārē. Bairo cā caátirotiricarā ãnirī jāā p̄ame tiere paajutiricaro mano caroaro jāā quetibujunucūña.

2 Bairi tunu cañuena yasiorop̄ rorije na caátie ûnie caboborijere jāā boetinucūña. Ítorique mena Dios yaye quetire jāā quetibujuetinucūña. Diore cañapeoecorā ãnirī tie queti cēärē wasoaricaro mano caroaro cariape jāā quetibujunucūña. Tore bairo cariape macājērē jāā caquetibujrijere jāärē camasīrā tiere caroaro masīcōñama.

3 ¿Bairi jāā caquetibujrijere noa na tāgopuoetinucūñati? Cayasiparā jeto tiere

tāgopuoetinucūñama Jesucristo camasārē cā canetōrījē quetire.

4 Cariape na catāgogaetie bui, ati yepa macāācā quetiupa✉ wātī p̄ame caroaro na catāgomasībujopeeere catāgomasīenarē bairo na átiēñotayami. Bairi cañiapāmasīena muip✉ cā caasibatorijere na cañacānamumasīetīnucūrōrēā bairo na cāā Jesucristo yaye nocārō caroa quetire di rām✉ ūno tāgomasīetīnucūñama. Nocārō caroá, Dios catutua✉ cā caānajē cūtiere bairo caānajēcuc✉ yaye quetire na tāgomasīetīō joroque átinucūñami wātī.

5 Jāā p̄ame, jāā majūā jāā caátiere na īroáto īrā mee, m̄jāārē jāā quetibujunetōnucūñama. Jesucristo marī Quetiupa✉ jīcāā cā caānierē quetibujurā jāā átinucūñama. Bairi jāā p̄ame m̄jāārē capaabojarā, cajuáti majārē bairo jāā ãninucūñama, Jesucristore jāā cañamairījē jāgori yua.

6 Dios p̄ame cawāmapaupure ati yepa naitīrō caānimirīcārōrē to busuo joroque ásupi. Cāā niñāmi ãame cāārē marī yeri canaitīrōp✉ caānierē bairo marī caānajē cūtiere cabusurop✉ to ãnio joroque caác✉ majū. Tore bairo átinucūñāmi Dios, cā macā Jesucristo nocārō cañu✉ caroaro cā caátiere ïñarī bero, Dios cā caānajē cūtiere marī camasīparore bairo ï Jesucristo jāgori.

El vivir por la fe

7 Bairi atie Dios nocārō cā catutuarijere jāā camasīnucūrījē p̄ame, cawapacūtie netōjāñurō jāārē cañurījē niñā. Bairo tiere masīrī aperā camasārē na jāā quetibujunetōnucūñama. Bairo caquetibujurā nimirācāā, ati rupa✉ p̄amerā catutuae-

narẽ bairo caãna jãã ãniñã, ríru cawatiyasiparure bairo yua. Bairo jãã cabaiãnierẽ iñarĩ nipetiro camasã, “Na catutuarije jãgori mee, Dios cã catutuarije jãgori roque tore bairo quetibuju masiñama,” jãã iñ masiñucuñama.

8 Ati yepapare ãna, roro popiye jãã bainucuñã. Bairo cabairã nimirãcãã, “¿dope bairo marĩ bairati?” di rãmu ùno jãã iñ tãgoñaetinucuñã. Tunu bairoa roro popiye jãã cabairije mena tãgoña yapapuamirãcãã, di rãmu jãã quetibuju janaetinucuñã.

9 Roro popiye jãã tãmuho joroque jãã átiepenucuñama. Bairo roro na caána jãã caãnimiatacãärẽ, Dios pãame di rãmu ùno jãã aweyoetinucuñami. Jãärẽ capajãamasirã nimirãcãã, jãã yeri pãamerẽ dope átiyasiomaslëtiñama.

10 Bairi noo jãã caánucürípaú cãrõ jãã cãã Jesucristo roro na cã caátie cogaricarore a bairo roro cayasioaparãrẽ jãã ãnicotenuçuñã jãã wapana jãgori. Bairo Jesucristo cã cabairiquere bairo jãã cãã roro popiye tãmuomirãcãã, caroaro cã caãnajẽ cãtie macãjẽ cãärẽ jãã áti iñomasinucuñã camasãrẽ.

11 Tunu bairoa jãã nipetiro, tocãnacã rãmuca capajãecoparãrẽ bairo jeto jãã ãninucuñã, Jesucristo yarã ãnirã. Bairo cabairã nimirãcãã, caroaro Jesucristo cã catutuarijere camasãrẽ caáti iñoparã jãã ãniñã ati rupaú cayasipa rupaú mena.

12 Tore bairo jãã pãame Jesucristo yaye que tire quetibujurã, roro jãã tãmuonucuñã. Bairo jãã cabaimiatacãärẽ, jãã caquetibujurije jãgori mujãã pãame yeri capetietiere cacugoparã maju mujãã ãniñã.

13 Bairo Dios jāārē cū cacotemasñinucñrījērē tāgoñatutuari uwiricaro mano jāā quetibñjñnucñña cū yaye quetire. Torea bairo ī woatuyupa Dios ya tutipu cāārē: “Dios mena tāgoñatutuari cū yaye quetire uwiricaro mano camasārē na yu quetibñjñnucñña,” ī woatuyupi.

14 Bairi cariape merē marī masñña: Dios pñame, Jesucristo cū cariacoamiatacāārē cū catitunuo joroque cū caátatorea bairo jāā cāārē jāā catiogñmi. Bairo jāā catiori bero mñjāā jīcārōā marī neágñmi cū caāno umñrecóopu yua.

15 Nipetiro popiye jāā catāmñorijē bainucñña, caroaro mñjāā canetōmasñpeere īrō. Bairo mñjāā mena macāāna aperā nemojāñurō Cristore catāgoñsarā na caāninemoata, nemojāñurō Dios cāārē cū na cabasapeopee cāā nigaro, nocārō marī mena cañua cū caāno jūgori.

16 Bairi popiye baimirācāā, jāā pñame cayeritu-tuaenarē bairo jāā tūgoñña yapapuaetinucñña. Ati rupaú mena tocānacā rñmúa cabucua jūgoyecuna nimirācñña, jāā yeri jāā catāgoñarījē pñame nemojāñurō jōpñame cawāma yeri majū cacāgorā jāā ãnjūgoyecatinucñña.

17 Bairopu atie, ati yepapu ñna roro popiye jāā catāmñonucñrījē capetipee niña. Bairi ñe mee niña jāārē. Bairo popiye baimirācāā, cabero netōjāñurō caroa capetipeere cacāgoparā majū jāā ãniña.

18 Bairo cabairo jūgori bñtioro majū ati yepa macāājē caānierē jāā īroaetinucñña. Bairi ñame marī caññaetinucñrījē umñrecóo macāājē Dios marī cū cajopee pñamerē jāā īroanucñña. Ati yepa macāājē capetipee majū niña. Umñrecóopu macāājē roque tocānacā rñmúa caānicõñninucñpee majū niña.

5

¹ Bairi marĩ rupau puame ati yepa macãã wi-ire bairo niña. Ti wii cabobarorea bairo caboapa rupau majũ niña. Bairo marĩ rupau caboamiatacãärẽ, Dios puame roque caroa rupau majũ marĩ quenogumi umurecóopu. Ti rupau puame di rãmu ûno caboaeti rupau, capetieti rupau majũ nigaro. Camasã na caáta rupau mee nigaro. Tiere merẽ caroaro marĩ masicõâňa.

² Bairi marĩ puame ati rupau mena ãna, marĩ jutinucũňa. ¡Tame! Merẽ ãmea umurecóo macãã rupau marĩ ya rupau caãnipa rupaupu roquere marĩ ãnicõâgamiňa.

³ Ti rupau cawãma rupau cãgo wasoari cawãma jutii cajãňawasoarãrẽ bairo marĩ ãnigarã. Bairi carupau mánarẽ bairo marĩ ãmerigarã yua umurecóopure.

⁴ Bairi ati yepapu ãna mai, marĩ yeri jinnijãnucũňa, roro cayapapuanucûrã ãnirí. Marĩ puame marĩ rupaure cajutiwe ecorãrẽ bairo marĩ ãnigaetyia. Torea bairo Dios marirẽ cawãma rupau cã cajãňawasoaro roquere marĩ boya. Bairo Dios marĩ cã caáto ati rupau cayasimiatacãärẽ, cawãma rupau puame ãnjugogaro yua.

⁵ Dios puame roque tore bairo marĩ cabaimasipureere marĩ quenoyubojau átiyami umurecóopure. Cãã, marĩ jowí cã Yeri Espíritu Santo cãärẽ, cawãma rupau mena marĩ cacaticõânipeere marĩ cacugomasipureore bairo i yua.

⁶ Bairi marĩ puame Dios mena marĩ tãgoňatutuacõâniňa. Ati rupau marĩ caãnjugori rupau mena ãna, marĩ Quetiupu tãpuu caãmerãrẽ

bairo caāna marī āniñā.

⁷ Åmerē mai, cū marī īñaetinucūñā. Bairo cārē caññaena nimirācūñā, cū mena marī tūgoñatutuacōñā.

⁸ Ati rupaure marī pitigacupu, jicoquei marī Quetiupau tūpū marī cañniparore bairo īrā.

⁹ Bairi tocānacāni jāñurīpua marī Quetiupau marīrē cū cañnauseanipeere marī bonucūñā. Tore bairo marī boyo, ati rupaue marī cacāgori rūmū caāno, o cūtū umarecōopu marī caāmatacūñārē yua.

¹⁰ Marī nipetiro Jesucristo cū caññabeseri rūmū caāno, ati yepapu ãna tocānacā wāme marī caátajere, cūrē caññabese ecoparā majū marī āniñā. Ti rūmū caāno ati rupaue mena ãna, caroa wāme, o rori wāme marī caáta wāme cārō īñacōñarī, tie wapa marī wapa jogumi.

El mensaje de la paz

¹¹ Bairi, “Marī Quetiupaure nipetiro camasā cū na canucubugoro boyo,” ī tūgoñarī, camasārē Cristo yaye quetire na masiō joroque jāā átijītiganucūñā. Tore bairo caroaro cariape jāā catāgoñanucūrijērē Dios cūñ masicōñami. Bairi mūjāā cūñ tiere mūjāā camasīrō ñuñā.

¹² Mūjāārē tunu atore bairo jāā caquetibujyata, “Jāā majūā jāā caátiere īñarī mūjāā cabasapeopee boyo,” īrārē bairo mee jāā ñā. Bairo pūame mūjāā caátiore borā jāā ñā: Jāā caátiānierē caroaro masicōñarī, “Cariape quetibujyama Pablojāā,” aperā ricaati caquetibujurārē na mūjāā cañquetibujumasippee ûnierē borā jāā ñā. Tore bairo átimasíetimirā, ricaati caquetibujurā pūame, “Cañurā niñama,” īnucūñama, camasārē na rupaue bui macāajē jetore cañnarā nimirācūñā. Camasā

na yeri na catāgoñarījēp̄re masīetīmirācūā, tore bairo ī b̄usunucūñama.

¹³ Na ūna jāārē, “Mecārā baiyama,” jāā na caímiatacūärē, jāā p̄uame Dios yaye macāājērē ána jāā átiya. Ape watoara caroaro cariape jāā caátiere m̄ajāā caññaata, caroaro m̄ajāā caátiānimas̄peere ána jāā átinucūña.

¹⁴ Jesucristo b̄atioro marīrē cū camairījērē tāgoñarī popiye baimirācūā, cū caborore bairo jāā átiānajē c̄utinucūña. Jesucristo jīcāūā marī nipetiro popiye marī cabaibujoriquere marī riabojayupi. Bairi cū mena cariaricarārē bairo marī tuaya. Bairo cū carabojariquere cariape jāā camasījāgoricapaþp̄uina yua, tocānacā rāmua cū carotirore bairo jeto jāā átinucūña.

¹⁵ Marī carorije wapare netōgū, marī riabojayupi Jesús. Bairo tiere tāgoñarī marī ma-jūā marī cabooro caáperiparā marī ãniña. Marī Quetiupā marī carorije wapare riabojari bero cacatitunurīcū cū carotirore bairo jeto caátiparā marī ãniña.

¹⁶ Bairi jāā p̄uame ati umerécóo macāāna, aperā camasārē bui macāājē na rupaure na caññabeserore bairo jāā áperinucūña. Mai, cajūgoyep̄re torea bairo yū tāgoñarīqūē c̄utimiwū. “Jesucristo, cabugoro macāācū ãcūmi,” ñi tāgoñanucūmiwū yū cūā. Amerē yua, bairo mee yū tāgoñaña.

¹⁷ Bairi ni jīcāū ūcū Jesucristore catāgoñasajāgoape yeri cacāgoþp̄u niñami. Roro cū caátinucūñiqūērē caátiñanarīcūp̄u niñami. Bairo roro cajūgoyep̄u cū caátiānajērē pitiri bero, caroa macāājē jeto caátiāninucūā majū tuayami yua.

¹⁸ Atie nipetirije Dios marī cū cajuátie, marī cū

caátibojarije niña. Cū p̄ame jīcā yeri pūnarē bairo cā mena marī ãnio joroque marī ásupi Jesucristo marī Quetiupā jāgori. Tunu bairo nipetiro camasā cū mena jīcā yeri pūnaacunarē bairo na ãnio joroque ī, cū yaye quetire jāā quetibhj̄netōrotiwi.

19 Bairo p̄ame īgū ūñia: Dios p̄ame ati um̄arecóo macāāna nipetirore Jesucristo mena na catāgoñatutuaro jāgori cā mena jīcā yeri pūnaacunarē bairo na ãnio joroque ách̄ baiyami. Camasā roro na caátinucūrījērē na netōbojaḡmi Dios, Jesús mena na catāgoñatutuata. Tie caroa quetire camasā na camasíparore bairo ī, jāā quetibhj̄netōrotiwi.

20 Bairi Jesucristo yaye quetire cabuerā, cū cacūrīcārā majū jāā ãniña. Muñjāärē Dios cū ma-jūā cū caátirotirijere, jāā jāgori muñjāärē tore bairo átirotiyami: Dios mena b̄usqūenoña. Cū mena jīcā yericunarē bairo ãnajēch̄sa.

21 Cristo carorije caápei cū caánimiatacāärē, marī carorije wapa cū riao joroque ásupi Dios. Bairo cū ásupi cū macūrē, carorije wapa mánarē bairo marī cū cañíparore bairo ī.

6

1 Bairi yua, jāā p̄ame Dios yaye paariquere cajuátinemorārē bairo caāna ãnirī muñjāärē jāā ūñia: Dios nocārō cañuā ãnirī muñjāā cū cajuátiänierē ūñateeticōäña.

2 Torea bairo ūñupī Dios cū ya tutipu cāärē: “Yoaro mee yure mu cajēnirījērē mu yu tāgoboja. Bairo mu tāgobojarí yua, camasārē yu canetōrī rām̄arē mu yu juátinemogu,” ī quetibhj̄yupi cū ya tutipure.

Bairi ãmea ãno baiya Diore marĩ catãgoasamasãpa rãmã majã. ¡Ãmea Dios marĩ carorije wapare cã canetõri rãmã majã ãno baiya!

3 Bairi jää pãame noa ûnarẽ jïcãni ûno roro jää áti ïñoenitinucũña. Jää paarique cawapa manie, cabugoro macãajérẽ bairo to tuaeticõato ïrã, roro aperärẽ jää áti ïñoenitinucũña.

4 Bairo pãame roque jää átinucũña: Nipetiro dise ûnie jää caáti wãme cãrõ Dios paabojari majã jää caänierẽ jää áti ïñoenitinucũña. Popiye tãmãomirãcã, tãgoñenarẽ bairo tiere caroaro mena jää nucãcõänucũña. Tunu bairoa jääre carusarijere, jääre roro na caátigarije cãärẽ caroaro mena jää tãgoñanetõcõänucũña.

5 Tunu apeyera roro jää na cabape eperije, roro preso jorica wiiripã jää na cacüeperije cãärẽ jää nucãnetõcõänucũña. Jääre roro átigarã, aperã neñarã na caawajatuti epenucûrãjé, apeye tutuaro jää capaanucûrãjé, popiye ñamii cãärẽ jää cawugoa tãmãonucûrãjé, jää caauatãmãonucûrãjé, tie nipe-tirijere jää nucãnetõcõänucũña. Tore bairo caroaro jää canucãmasîrãjé jãgori Diore paabojari majã jää caänierẽ jää ïñonucũña.

6 Torea bairo caroarã jää yeri jää caänajé cãtie, cariape macãajé queti caroaro jää catãgomasîrãjé cãärẽ camasãrã jää áti ïñoenitinucũña. Tunu bairoa patowãcãrãcãrõ mano caroaro yeri jõrõ caãna ãnirã camasãrã caroaro na jää juátinemonucũña. Tunu bairo Espíritu Santo jää mena cã caäno jãgori caroaro cariape ïtoricaro mano camasãrã jää camairãjé jãgori nipetiro camasã masiñama Dios yarã paabojari majã jää caänierẽ.

7 Tunu bairoa jāā caquetibujarije cariape macāājē quetire, Dios cā catutuarije jāā mena caāno jūgori nipetiro camasā masīñama Dios yaraā paabojari majā jāā caānieri. Bairi jāā p̄ame cariape ānimasīrī yua, wātīrē jāā canetōnucāpeere, o jāā camasatoye cūtipee cāārē jāā cēgonucūñia. Tie, cariape ānimasīrīqūē p̄ame jāā besure bairo caānie majū niña. Tie jūgori di rāmū ūno jāā wapana roro jāārē na caātigaro jāā ēñotamasīnucūñia.

8 Bairi camasā p̄ame ape rāmūrē jāā ūroanucūñama. Ape rāmū caānorē būtioro jāā ūnatenucūñama. Ape rāmū caāno caroaro būsūnucūñama jāā caātiānierē. Ape watoare roro būsūpainucūñama jāā caātiānierē. Ape rāmūrē caātopairārē bairo jāā ūnanucūñama, caroaro cariape jāā caquetibujumiatacūārē.

9 Tunu bairoa caroaro jāārē camasīrā nimirācūā, ape majā na camasīēna ūnarē bairo jāā ūnanucūñama. Cariacoanarē bairo tāgoñamirācūā, jāā masacuti ānijūgonucūñia. Apeyera popiye jāā baio joroque átimirācūā, jāā pajīāreitinucūñama bairāp̄ua.

10 Tunu bairoa yapapuarārē bairo baumirācūā, tocānacā rāmūa jāā useanicōā ninucūñia. Tunu apeyera cabopacarārē bairo nimirācūā, jāā caquetibujarije jūgori capāārā camasārē cabopacaenarē bairo na ānio joroque na jāā átinucūñia. Tunu ñe ūnie cacūgoenarē bairo baumirācūā, nipetiro jāā cāgocōāñia jāārē carusarijere.

11 Yū yaraā Corinto macāāna, cariape ūtoricaro mano jīcārō tāni jāā cabairijere mujāārē jāā quetibujuya. Jāā camasā cūtiānie nipetirijere

mujāā masīō joroque jāā quetibhjuya.

12 Jāā phame mujāā mena ricaati wāme jāā tāgoñarīqūē cuperinucūña. Mujāā phame roque jāārē roro ricaati tāgoñarīqūē ūnie mena jāā mujāā īñā ãninucūña mujāā yeriph mena.

13 Bairi mujāārē atore bairo yu átirotiya, jīcāā capacu cū pūnaarē beyou, cū caátirotirore bairo yua: Yu mena caroaro tāgoñarīqūēcusa. Ricaati wāme yure tāgoña macāētīcōāña. Yu, mujāā mena caroaro yu catāgoñau Seanirōrē bairo mujāā cūā caroaro tāgoñarīqūēcusa yu menarē.

Somos templo del Dios viviente

14 Jesucristo yaye quetire catāgoñusaena mena ãnijesoeticōāña. Dope bairo caroa, carorije mena jīcārō ãnimasíētīñā. Tunu bairo cabusurije cūā busumirōcūā, canaitīrījē mena jīcārō ãmerīnucūña.

15 Torea bairo Jesucristo wātī mena jīcārō tānia na caāmeo u Seanipee maniña. Bairi apei Jesucristore catāgoñusa cūā apei catāgoñsaecu mena caroaro jīcārō ãnimasíētīñama.

16 Tunu bairoa apeyera ñe ūnie jūgori Dios ya wii ñubuerica wii phame aperā na jūgūēärē na cañubuerije macāajē mena jīcārō ãnijesomasíētīñā. Marīñā, Dios, cacati majū ya wiire bairo caāna majū marī ãniña. Cūā majū cūā atore bairo ññupī marī mena cūā caānipeere:

“ ‘Na mena ãcū, na watoaph yu ãniñesēägū ti yepaphre.

Yua, na pacu Dios majū yu ãnigu.

Bairi na phame yu ya poa macāāna majū nigarāma jīcā macārē bairo yua,’ ññupī Dios.

17 Tunu apeyera bairi atore bairo ñnemoñami marĩ
Quetiupa: ‘Carorã watoare ãmericõãña.
Na watoare tocãrõã witiweyocõãña.
Tunu bairoa carorije ūnie cañuetie cãärẽ peeto ūno
ápericõãña.
Bairo m¡jãã caáto roque yua, yu yarã majũ m¡jãã
yu átigu.
18 Bairo m¡jãã átiri, yu pame m¡jãã pacu majũ yu
ãnigu.
M¡jãã pame yu pñnaa cañmua, carõmia cãã, yu
pñnaa majũ m¡jãã ãnigarã yua,’
‘í quetibujyami marĩ Quetiupa nocãrõ catutua
majũ yua,’ í woatuyupa Dios cã cañrqüerẽ
cã ya tutipu.

7

1 Bairi yu yarã, yu camairã, atie m¡jãärẽ yu
caquetibujuriye pame tirumphua Dios caroaro
marĩ cã caátiga jügoyeticürqüe majũ niña. Tore
bairo cabairo jügori marĩ pame, roro marĩ baio
joroque caátiere caátiecoeticõã ninucúparã marĩ
ãniña. Marĩ yerire caroaro ugueri manorẽ bairo
cacugoparã marĩ ãniña. Marĩ rupa: cãärẽ torea
bairo cacugoparã marĩ ãniña. Diore cã tãgoasari,
ñe ūnie wapa mána caroarã majũ cã cañajoro
cañiparã marĩ ãniña.

La conversión de los corintios

2 Jää mena asiaeticõãña. ¡M¡jãã yeripu jääärẽ
bootägoñaña! Jää pame noa ūna mena roro na
jää ãmerinucúwã. Tunu bairoa noa ûnarẽ roro jää
áperinucúwã. Tunu bairoa ni jicã ūcã m¡jãã mena
macãacãrẽ jää ïtoñesëäepu.

3 Atiere yu caibusuata, mujāre roro busupaicotei mee ñiña. Mere bairina mujāre cajūgoyepu ñi quetibujwu: Mujāa, yu mena jjca yericunare bairo caāna mujāa ñiña. Catiāna, jjca poa marī ñiña. Marī cariaro beropu cūare, jjca poa marī ñiñigarā.

4 Bairi caroaro cariape mena mujāa yu quetibujya, mujāre caroaro camasī ñiñiri. Tunu bairoa caroaro mujāa caátiniere masiri bttioro majū yu tūgoña useaniña mujāa mena yua. Popiye yu cabairije watoa to ñanimiatacūare, yu yeri ñuña. Bairo caroaro yeri ñuri yua, mujāa mena pairo yu tūgoña useaniña.

5 Ato Macedonia yepapu jjaa caetaricaro beropuina mai, di rāmu jjaa yeri jjetīmajūcōāaña. Popiye jjaa cabainucūrije tocānacāpu nicōa cotenucūña jjare. Tie jjgori roro tāmuonucūri yua, bttioro jjaa yeri uwitūgoñarīqūe mena jjaa ñinucūwū.

6 Tore bairo jjaa cabaimiatacūare, aperā caya-papuarere na tūgoñatutuawēpūō joroque caách, Dios puame jjaa tūgoñawēpūō joroque jjaa ámi marī yu Tito cā caetarije jjgori yua.

7 Bairapu cū caetarije jjgori jeto meerē ñīnarī, jjaa yeri tūgoñawēpūwū. Cū cāa caroaro mujāa caátiniere ñīnarī, nocārō mujāa mena cū catūgoñauseanirijere ñīnarī, jjaa jjaa yeri tūgoña useaniwū. Bairi cū puame jjare bttioro mujāa caíñagarije queti cūare jjaa quetibujwī Tito. Tunu bairoa roro popiye mujāa jjgori yu cabairijere tūgori, bttioro mujāa catūgoña yapapuarije cūare jjaa quetibujwī. Tie nipetirije quetire tūgori roque yua, nemojāñurō yu tūgoña useaninucūña.

8 Cajāgoyepʉ mʉjāā yʉ cawoajorica carta jūgori mʉjāā yapapua joroque mʉjāā yʉ ápu mai. Bairo mʉjāā baio joroque átimicāā, yʉ pʉame āmerē yʉ yapapuaetinucūñā. Baipʉa, cajāgoyepʉ ti cartare yʉ cawoaturi rūmʉrē butioro yʉ tāgoña yapapuawʉ. Bairopʉa, yoaroaca mee mʉjāā yapapua joroque ásupa yʉ carta pʉame yua.

9 Bairi āmerē yʉ tāgoña useanijāñuñā. Ti carta mʉjāārē yapapua joroque caátaje meerē yʉ useaniñā baipʉa. Yʉ cawoajoriquere tāgori yua, mʉjāā carorijere yapapua tāgoñarī, Dios pʉamerē cā mʉjāā catāgoñasariquere masíñi, butioro yʉ useaniñā. Bairo cārē cā tāgoñasari yua, popiye bai yapapuamirācāā, cā caborore bairo jeto mʉjāā átiāninucūñā. Bairo mʉjāā caátiānierē ñnarī, “Narē roro marī ápeyupa,” jāā ī tāgoña useaninucūñā yua.

10 Jícāñ caémʉrē roro popiye cā tāmʉo joroque átimasíñami Dios, roro cā caátinucūñjērē cā capitimasíparore bairo ī. Bairo cā cayeri wasoata, qūñā jesoyami Dios. Bairo roro cā caátiere cā capitulo ñnarī yua, Dios cā netōgʉmi roro cā cabaibujiopeere. Yasiricaropʉ ápérigʉmi. Bairi dope bairo pʉame ī yapapua masíñā mano yua. Cabaimiatacāārē, ni Úcāñ roro popiye cā yaye wapa baiyapapuamicāā, Dios mena cā cabusaqñēnoeticōñāta, yasicoagʉmi.

11 Roro popiye mʉjāā tāmʉo joroque mʉjāā cā caátinucūñjērē mʉjāā canʉcānetōcōñā nucūñjērē ñnarī useaninucūñami mʉjāā mena Dios. ¡Popiye mʉjāā catāgoñayapapuaro bero ape yeri mʉjāā tāgoñao joroque caátajere tāgoñanijate! Bairi mʉjāā yʉ caquetibʉjʉwoajoriquere bueri bero, tie cañrōrē bairo nucāñbʉgorique mena mʉjāā

tāgoyupa. Tunu bairoa yu cūārē nucābāgorique mena caroaro yu mājāā tāgoēñotayupa aperā yure roro na caibujiopeere yua. Bairi yua roro mājāā caátinucūrījē mena tāgoña yapapuari yoaro mee tiere mājāā cūñupā carorijere. Bairo roro mājāā caátinucūrījē mena tāgoña uwiri, yu p̄ame mājāā mena yu caāno mājāā bootāgoñañupā. Bairo tāgoña uwiri, roro caácu mājāā mena macāācā cūārē mājāā cabeyogaetimirīcārē yua tutuaro mena cā mājāā beyoyupa. Tore bairo mājāā caátipetimasīrījē jūgori yua, “Carorijere caboenā niñama,” mājāā ī iñagarāma aperā camasā.

12 Bairo mājāārē woajow, roro caátagore, bairi cā pacu roro caátiecoricu jeto meerē tāgoñarī yu woajow. Mājāā cūārē tāgoñarī tore bairo yu quetibājū woajow. Dios cā cañajoropu jāārē caroaro mājāā catāgoñasarijere mājāā masiō joroque ī, ti cartare mājāā yu woajow.

13 Atie jāārē mājāā camaitāgoñarījērē queti tāgori bero, jāā yeri tāgoñatutuacōāña.

Bairāpua tie jūgori jeto meerē tāgori jāā yeri tāgoñatutuaya. Tito cā, caroaro mena cā mājāā cabocáriquere cā cañeanirījērē iñarī, jāā cūā butioro jāā yeri tāgoña useaniña. Bairi mājāā p̄ame Titore cā yeri ñuo joroque cā mājāā ásupa tunu.

14 Merē Tito mājāā tāpu cā caápáro jūgoyepua, “Caroaro ma bocágarāma Corinto macāāna,” cā ñi quetibājū jūgoyetiwu. Bairi cā yu caírīcārōrēā bairo caroaro mena cā mājāā bocáyupa Titore. Yu p̄ame cariape jeto tocānacānia ñi bāsānucūña. Di rāmu ñuo mājāārē cañtore bairo ñietinucūña. Bairi mājāā cabairijere Titore yu cañquetibājūricarea

bairo cariape baiyupa.

¹⁵ Tunu bairoa cã p̄ame, cã mujãā caátajere tāgoñarī, mujãärē tāgoñamaijāñunucūñami, nocärō nucãbúgorique mena cã bocári, cã caírjērē mujãā catāgoñsarique jügori.

¹⁶ ¡Bairi caroaro mujãā caátijügocõñipeere tāgoñarī, butioro majū yu ñseaniña!

8

Generosidad en las ofrendas

¹ Bairi ãmerẽ apeyera, yu yarã mujãärē jää quetibújugaya nocärō Dios cã camairjē jügori ñubueri majã Macedonia macãäna caroaro na caátiñierẽ.

² Na p̄ame roro popiye majū wātĩ na cã caátieco rotimiatacãärē, caroaro ñseanirñqüe mena tāgoñasacõä ninucūñama. Tunu bairoa cabopacarã majürē bairo nimirãcãä, cabopacaenarẽ bairo paipo jíçärō tūni Diore na cajorijere jonucūñama. Aperärẽ na cacãgorije mena na juátinemonucūñama.

³ Yu cãä tore bairo na caátiere ñiñanucûwã. Na cacãgoro cãrō na cacãgorijere na jomasñnucûñama aperã cabopacarãrẽ. Ape watoara na cacãgoro netõjãñuro na jonucûñama cabopacarãrẽ. Na caboro, na caátimasñrõ tore bairo átinucûñama aperärẽ. Bairi tiere yu masjãñuña.

⁴ Bairo caátimasñrã ãnirñ jää cãärẽ butioro tie dinero na cajuátie macãäjērē jää cañebojaro bomiwã. Dios ya poa macãäna Jerusalén macãänarẽ juátigarã, butioro tiere jää cañebojarore bomiwã.

5 Na p^uame jāā catāgoñarō netōjāñurō caroaro juátinemomasīwā. Caānijāgoro na majū yerire cājorārē bairo caroaro marī Quetiupa^ure cā tāgousa āñupā. To bero jāā cārē na cacāgorije mena jāā juátinemowā Dios cā caátirotirore bairo caroaro jīcārō tāni yua.

6 Bairi m^ujāāt^u cārē tie m^ujāā caroaro mena m^ujāā caneñorījē macājērē b^utioro cā jāā jerotijoya tunu Titore. Merē cajāgoyep^u m^ujāā watoare tie ūnie m^ujāā caneñorījērē jejāgoyupi.

7 M^ujāā roque nipetirijere netōjāñurō aperā netōrō caátimasīrā m^ujāā ãniña. Bairo caāna ãnirī aperā netōjāñurō Jesucristo mena m^ujāā tāgoñatutuaya. Tunu aperā netōrō camasīrā ãnirī, aperā netōjāñurō Dios yaye quetire m^ujāā quetib^uj^unucūña. Tunu bairoa cotericaro mano jīcārō tāni caroa wāmerē m^ujāā átinucūña. Jāā cārē aperā netōjāñurō jāā m^ujāā mainucūña. Bairo nipetirije caátiñimasīrā ãnirī, netōjāñurō Jerusalén macāña cabopacarārē caj^uátinemoparā majū m^ujāā ãniña.

8 Baipua m^ujāārē rotiricarore bairo majū, ī mee ñiña. Aperā, cabopacarārē na caj^uátimasīrō cārō, na caj^uáti ñ^onucūrījērē m^ujāā quetib^uj^ug^u ñiña. Tiere masīrī, m^ujāā cārē cariapea aperārē m^ujāā camairījērē m^ujāā áti ñ^omamasīgarā aperā camasārē.

9 Marī Quetiupa^u Jesucristo nocārō cañu^u ãnirī marī camasārē cā cabopaca ñ^onarījērē m^ujāā masīña. Cā p^uame nipetiro upa^u nimicāā, ati yepap^ure ãcā, cabopaca^ure bairo ãninucūñupī, m^ujāārē netōg^u. Nipetirije marī cacāgoparore bairo ī, bairo baiyupi.

10 Y^u p^uame caroaro m^ujāā caátiñipeere bo^u,

atore bairo mujāärē yu quetibujuya. Ji cāmapurē, “Cabopacarārē na marī juátiroa,” īrīqūē jeto meerē mujāä ápu. Yoaro cotericaro mano caroaro jīcārōrē bairo tie dinerore mujāä jeneñoñupā.

11 Bairo mujāä caátimasírō cārō caána ãnirī mujāä caátigajügoricarorea bairo caroaro jīcārō tāni átiyaparocôñña. Caãnjügoripaure caroaro useanirīqūē mena mujāä caátijügomasírīcārōrēä bairo átiyaparoya.

12 Bairi ni jīcāä ūcu cariapea cajogau cu caãmata, cu cajomasírō cārō cu joáto. Tore bairo cu caátimasírījérē Dios cariapea ññajesoyami. Bairi Dios puame cacügoenarē ññamicuä, netõjāñurō jénietinucññami camasärē. Na cajomasírō cārō jeto jéninucññami apeye ûnie na cajopeere.

13 Mujāä puame cabopacarā Jerusalén macãänarē netõjāñurō juátimirā, cabopacanetõrārē bairo mujāä tuao joroque, ï mee ñiña.

14 Jīcārōrē bairo ãnajécusa ï, tore bairo ñi quetibujuya. Ämerē mujāä cacügorije ûnie mena na mujāä juátimasñña. Cabero na cuä na cacügorije ûnie mena mujāärē juáribujiorãma. Tore bairo mujāä caãmeo ápata, ñe ûnie rusaeto jīcārō tāni mujāä cügogarā mujāärē carusarijere.

15 Torea bairo ï quetibujuya Dios yaye na cawoaturica tutipu cüärē: “Jīcāä capee cacügou nimicuä, netõjāñurō cügoetigumi. Apei petoaca cacügou cüärē ñe cu rusaetigarо, petoaca cu cacügomiatacüärē,” ï woatuyupa.

16 Caroaro mujāā caānipeere bo, bñtioro yu catāgoñanucürōrēā bairo Tito cāā cā tāgoñao joroque cū ásupi Dios. Bairo tierie tāgoñarī, yu pñame, “Yu mena mu ñujāñuña,” cā ñinucūña Diopare.

17 Bairi caānjāgoro Titore mujāā tāpu yu caárotiro, caroaro mena yewi. Caroaro mujāā caānipeere bñtioro cabotāgoñau ñirī ãmerē yua cā majūā cū caboro mujāā ñpau ayami.

18 Tito mena apeire mujāā tāpu cā yu joya. Cū pñame marī yaure bairo caācū, marīrēā bairo catāgoñau niñami. Cärē nipetiro ñubueri majā caroaro cā bñsñucūñama, Jesucristo camasārē cā canetōrīqñē quetire cā cāā cā caquetibñjñetōnucürījē jāgori.

19 Apeyera cärē, ñubueri majā cā besewā jāärē cabapacutiñesëäpaure. Bairo dinero mujāā caneñorīqñērē jāā cajeátó, cā cāā jāā mena bapacutiágumi. Bairo tie dinero neñorīqñērē jeátí, marī yarā Jerusalén macāñarē jāā cabatorije jāgori marī Quetiupapre camasā cā na basapeo joroque ána jāā átigarā. Tunu bairoa jāā bairo dinero re jorā, camasārē tutuaro marī caāmeo juatigarijere na masiō joroque ána jāā átigarā.

20 Jāā pñame pairo dinero re neñorī, jāā cajeátiere ñarī, bñtioro mujāā cabusupairo jāā boetiya. Bairi capāärā mena tie neñorīqñērē jāā jeágaya.

21 Bairi tunu caroaro jíçárō tāni jeto jāā átimasñinucūña. Bairapua marī Quetiupapre cāñajoro jeto meerē tore bairo jāā átinucūña. Camasā cāā caroaro na cañaparore bairo ñrā, tore bairo jíçárō tāni jāā átinucūña.

22 Na, yu cajorā menarē apei cūārē cã yu jonemoña marī yaure bairo caācārē. Cã puame cañuu majū niñami. Nipetiri wāme camasārē cotericaro mano cã cajuátingarijere jāā áti ñonucūñami. Āme roquere yua, caroaro mujāā caátiānie mena tāgoñatutuari netōjāñurō mujāā juátinemogayami.

23 Bairi aperā ūna mujāārē, “¿Nоa cã ãniñati Tito?” na cajēniñata, atore bairo na mujāā ñwā: “Tito, Pablo bapa, cã mena capaari majōcu niñami. Jāārē cajuátinemou majū niñami,” na mujāā ñ quetibujuwa. Tunu bairoa marī yarā Tito mena caānarē na cajēniñatacãrē, atore bairo na mujāā ñwā: “Ānoa aperā puamea, ñubueri majā na cajori-carā niñama. Na cã marīrē**a** bairo Cristore caíroari majā niñama,” na mujāā ñ quetibujuwa.

24 Bairi mujāā puame narē caroaro nucãbugorique mena na bocáya. Na ñroaya. Bairo na mujāā caíroarije quetire tāgorā, nipetiro ñubueri majā puari macāña puame cariapea masígarāma mujāā, Corinto macāña, caroaro mujāā caátiānierē jāā caquetibujugoriquere.

9

La colecta para los hermanos

1 Marī yarā, marīrē bairo Dios mena catāgoñatutuarārē juátaje macājē puamerā, capee mujāā yu caquetibujuwoatujopee mee niña bairopua.

2 Merē caroaro mujāā, Acaya yepa macāña, mujāā majūā aperārē jīcārō tāni mujāā cajuátimasírījērē yu masíjāñuñā. Bairi torea

bairo cariape caroaro mujāā cajuátiere na yu quetibujunucūña ato Macedonia yepa macāāna cūārē. Ji cūmapu mujāā puame cotericaro mano aperārē mujāā juátigawu. Bairo mujāā caátimasírjērē tugori, nipetiro jāñurípu ato Macedonia yepa macāāna cāā mujāā caátorea bairo aperārē juátinemogayama.

³ Tore bairo mujāārē ī quetibujumicāā, marī yarārē mujāā tupu yu joya, mujāā cabairijere cariape yu caímiatacāārē ricaati to cabaietiparore bairo ī yua. Yu caírörēā bairo cariape aperārē na mujāā juátiganucūña mujāā caátimasírō cārō. Tiere ato macāāna na masíáto ī, na yu joya marī yarārē. Bairo īgu ñiña: Caroaro jicoquei mujāā cajopeere mujāā quénouyuwa, īgu ñiña.

⁴ Ape watoara ato Macedonia yepa macāāna mena ácu, mujāā cajopeere quénouyenā mujāā cacotero mujāā yu eta tāmuogaetiya. Tore bairo mujāā cabaieticōāta, bobooro jāā puame jāā tāmuobujiorā, “Caroaro juátimasíñama Corinto macāāna,” mujāā mena jāā caítugoñatutuamiaatacāārē, tore bairo jícārō tāni mujāā caápericōāta yua. Tunu bairoa mujāā cāā bobooro mujāā netobujiorā, tore jícārō tāni mujāā cajopeere neñorī mujāā cacoteeticōāta, ato Macedonia yepa macāāna na cañarō yua.

⁵ Tore bairo cabaipeere tāgoñamasírī, “Marī yarā aperārē na tupu cajopee ãno,” īrī caañijugoro mujāā tupu caññañesēāparārē na yu jojugoyetiya. Tunu bairoa na puame topu etarā, mujāā caneñopee carusaata, mujāā juneñorotibojagarāma, mujāā caátingajugoricarorea bairo yua. Tore bairo mujāā majūā mujāā caneñomasírjē jugori yua, caroaro

cabopacarārē na mūjāā cajuhátimasírljērē mūjāā áti iñogarā. Tore bairo mūjāā majūā mūjāā cajogarijere mūjāā cajogaeticōāta, aperā butioro na caipajūgoro jūgoripu cajori majärē bairo mūjāā tuabujiorā.

6 Cariape tūgoñañijate atie iñiqūerē: “Petoaca otene caotei petoaca ríca jeyami; apei pairo otene caotei pairo ríca jeyami.”

7 Bairi mūjāā yeripu mūjāā cajopeere tūgoñapetiri bero, mūjāā cajomasírō cārō jīcārō tāni joya. Jogaetimirācūā, mūjāā yeripu roro tūgoñarī mūjāā cajoata, ñuëtñā. Dios pūame caroaro yeri ñuríqüē mena marī cajogarijere marī cajoro caroaro iñauseaninucūñami.

8 Cū pūame tocānacā wāmepuā caroare pairo majū mūjāā jomasíñami. Bairo cū cajoata, mūjāā pūame ñe ûnie rūsaricaro mano caroaro mūjāā ãanimasígarā. Tunu bairoa tie mūjāārē cū cajorije carūsarije ûnie mena tocānacā wāme caroaro átajere mūjāā átimasígarā camasā cabopacarā mena.

9 Atore bairo Dios ya tutipu cūrē ï woatuyupa: “Ni ûcū, cañuā ãnirī cabopacarārē caroaro mena na joyami narē carūsarijere.

Bairo caroaro na cū caátiānie di rūmū ûno petietigaro.

Tocānacā rūmūa nicōā ninucūgaro,” ï quetibujaya Dios ya tutipure.

10 Dios pūame, ote, marī caote ugapeere cūñupi. Tunu bairoa ugarique cūrē nipetirijere marī jonucūñami. Cū pūame roque mūjāā joguimi nipetirije mūjāā caotepeere. Tunu bairoa cūā, tie mūjāā caoterije to putio joroque átigumi.

Bairo Dios cã caáto yua, mujãä puame pairo mujãä cãgogarã. Tie mena caroaro jícãrõ tãni cabopacarãrẽ na mujãä juátinemo masígarã.

11 Bairo Dios mujãä cã caáto júgori, tocãnacã wãme ñe ûnie rusaricaro mano mujãä cãgogarã Dios cã cajorijere. Tie mena aperã cabopacarãrẽ caroaro jícãrõ tãni na mujãä juátimasígarã yua. Tunu bairoa mujãä majú neñorõ cabopacarãrẽ mujãä cajorijere jáã cajeáto ïñarã, na, marí yarã puame Diore bttioro cã basapeogarãma. “Jáã mena mu ñumajúcõñña,” qúñigarãma Diore.

12 Mai, tie marí yarãrẽ mujãä caneñojorije jáã cajeátie puame, narẽ carusarijere jáã cajeátie jeto mee niña. Caroaro na mujãä caátie júgori Dios cãärẽ, “Jáã mena mu ñumajúcõñña,” na ïbasapeo joroque ána mujãä átiya.

13 Bairo mujãä caáto, na puame bttioro cã basapeogarãma. Tore bairo na, cabopacarãrẽ na mujãä cajuátiere ïñarĩ, masígarãma caria caroa queti Cristo yayere mujãä catãgosarijere yua. Bairi na cã Diore qúñroagarãma, nocãrõ caroaro narẽ na mujãä cajuátie júgori. Tunu bairoa niptiro aperã cabopacarã cãärẽ na mujãä cajuátiere ïñarĩ, bttioro Diore qúñroagarãma.

14 Tunu apeyera na puame caroaro tãgoñamairíqúñé mena bttioro Diopure mujãä jéniboja nucúgarãma. Dios nocãrõ cañuñ ãnirĩ narẽ mujãä júgori caroaro na cã caátiere ïñarĩ, na puame bttioro Diore cã basapeo nucúgarãma.

15 Dios marí mena ñumajúcõñña. Nocãrõ cañuñ ãnirĩ cã macãrẽ marí joyupi. ¡Tiere tãgoñarĩ ati risero mena dope bairo puame pairo netõjáñurõ ï basapeo masíñ maa!

10

La autoridad de Pablo como apóstol

¹ Y^h, Pablo, Cristo caroaro mena c^ã cabeyorije, caroaro c^ã cañamairij^e mena m^ujääärē y^u quetib^uj^uya. Bairāp^ua, jⁱcäärä y^ure īnucūñama: “Ato marī watoap^u áñeséâ^u, marī uwire bairo tutuaro mena mee marī quetib^uj^unucūñami. Bairo tutuaro mena mee quetib^uj^umic^uâ, yoarop^u âc^u p^uame, tutuaro netōrō marī quetib^uj^u woajonucūñami,” ñi b^us^unucūñama.

² Bairi m^ujääärē ñiña: To m^ujäää t^up^u y^u cañia^u etari r^um^u caâno, y^ure tore bairo roro caib^us^ujäärärē tutuaro mena na y^u quetib^uj^uo joroque y^u na ápericōâto. ¡Y^h tutimasíñia, tame! Na p^uame jäää b^us^upairä, “Na majū na cat^ugoñarij^e mena jⁱgori na caátiânierē quetib^uj^unucūñama,” jäää ï b^us^ujäñucūñama. Jääärē na cab^us^upai jânaeticōâta, cotericaro mano tutuaro mena na y^u tutig^u.

³ Bairāp^ua, camasâ ati rupa^u cac^ugorâ marī caâniere^u marī masíñia. Bairo marī cabaimi-atac^uärē, jäää p^uame ati um^urecóo macââna camasärē bairo jäää átiânj^e c^uperiya.

⁴ Jäää catutuânie ati um^urecóo macââj^e ûnie mee niña. Dios c^ã catutuarije mena jⁱgori roque carorije quetib^uj^uriquere quetib^uj^unetōñuc^uc^uo joroque jäää átimasíñucūñia. Torea bairo roro na cab^us^upairinucûr^uj^e c^uärē jäää quetib^uj^upo masíñia.

⁵ Bairi jäää p^uame Dios c^ã catutuarije jⁱgori tocâncâ wâme ricaati aperâ na cabue êñotarije, Jesucristore na boetio joroque caátiere jäää, cariape jäää quetib^uj^upo masíñia camasärē. Bairo

jāā caátimasírījē mena camasā na majū na catāgoñarijērē caroa wāme p̄ame tāgoñawasoari, Cristo cū caborore bairo na átiānio joroque na jāā átimasīna. Bairo jāā caátimasírō yua, na p̄ame cū, Cristore cū tāgoñasagarāma.

6 Bairi jāā p̄ame cotericaro mano nipetiro Cri-store cabaibotiorārē popiye na baio joroque na jāā átimasīgarā. Mūjāā p̄ame Jesucristore caroaro mūjāā catāgoñasapetiro beropu, tore bairo na jāā popiye peyojānagarā.

7 Mūjāā p̄ame yu cabaurije bui macāājē jetore mūjāā iñapeonucūña. Yu yeri yu catāgoñatutuarije p̄ame roquere mūjāā masīetīnucūña. Bairi ni jīcāā ūcā cariapea, “Jesucristo ya u yu āniña,” cañucūñ cā caāmata, jāā, Jesucristo yarā jāā caānie cārē cū camasīpee niña.

8 Yu p̄ame jāā carotimasírījē buipeoropu jāārē mūjāā cañoapeere quetibujumicāā, tie mena yu tāgoñaboboetiya. Marī Quetiupa p̄ame roque tore bairo jāā carotimasīpeere jāā jowī. Jesucristo mena mūjāā yeripu nemojāñurō cū mūjāā catāgoñatutua nutuaparore bairo ī, tore bairo jāā roticūñwī. Mūjāārē jāā yapapuo reo joroque ī mee, tore jāā quetibuju roticūñwī marī Quetiupa.

9 Bairi yu p̄ame yu cawoquetibujorije mena, “Corinto macāāna na tāgoña uwiáto,” ī mee, tore bairo ñi quetibuju woajoya.

10 Aperā jīcāārā yu cawoajorijere iñarī, bairo iñucūñama: “Tutuaro mena marīrē quetibuju woatujomicāā, cā majū eta u p̄ame, tutuaro mena ni ūcārē quetibuju masīetīñami. Tunu bairoa caroaro cariape caquetibujuecu niñami,” ñi b̄s̄p̄ainucūñama.

11 Tore bairo jääärē roro caibusupairā atore bairo na camasirō yu boyo: Yoaropu ãnirī tutuaro yu caquetibujurorea bairo mujää watoa acū cüä, yu caátie mena tutuaro mujää yu quetibuju masiñña. Tiere na camasirō yu boyo.

12 Bairi jää püame jää majüä jää cabairijere iñacõñarī, o aperā na majüä na caänierē caroaro na cabusubotiorije mena na caírörē bairo caibusuetiparā jää ãniñña. Na, aperā püame catagoñamasiñña niñama, tore bairo cabusurā. Na püame na majüä na caátie mena busurā, o aperā na caátie mena icõñarā, roro catagoñamasiñña majü ãna iñama.

13 Bairi jää püame roque tie ünierē caáperiparā jää ãniñña. Tiere jää átirotietiyami Dios. Cü püame jíçárō tāni jää caátimasipeere cõñaricárörē bairo jää átibojacũnucũñami. Bairi Dios püame roque mujää Corinto macäana tüpü jää quetibujunesëäo joroque jää ámi.

14 Bairi jää püame mujääärē Cristo yaye caroa quetire caquetibujujgoricarā majü jää ãniñña. Bairi mujääärē quetibuju ãna, jääärē Dios cü caquetibujuroticüricárör netojäñurö ána mee jää átiya.

15 Bairi jää püame aperā mujää watoapu na caquetibujuriquere iñarī, “Jää roque tierie jää quetibujuwu,” jää ietinucũñña. Jesucristo mena nemojäñurö mujää catagoñatutuapeere borä, nemojäñurö mujääärē jää quetibujugaya. Bairo bori, Dios jääärē cü caquetibujuroticüricárörē bairo jíçárō tānia quetibujurā jää átiya.

16 Bairo mujääärē quetibujuyaparori bero, mujää jügoye nocárō cayoaropu macäana cüärē caroa

quetire quetibujueñesēāgarā jāā átiya. Bairāpua aperā caquetibujari majā na caquetibujueñesēārīcā macārīpū jāā quetibujurápérigarā. “‘Aperāna capaariquere ēmarā mujāā átiya,’ jāārē ī busupairema,” īrā, to ūnopū jāā ánucūgaya.

¹⁷ Tore bairo Dios yaye cāā ī quetibujuya: “Ni jīcāā ūcū, ‘Caroaro majū yu paamasīnā,’ cū majūā cū caátimasīrījē mena cañucūn cū caāmata, ‘Dios nocārō caroaro cū camasīrījē jūgori roque, caroaro yu paamasīnā,’ cū caípee pūame roque ūnūnā,” ī quetibujuya Dios yaye busurique.

¹⁸ Bairi ni jīcāā ūcū cū majūā cū paariquere cū cañajesoro netōjāñurō wapacutiya cū paariquere Dios cū cañajesorije pūame roque.

11

Pablo y los falsos apóstoles

¹ ¡Bairi roro masacatiecure bairo yu caibusunucūrījērē mujāā canucācōāmasīrō yu boyo! Dise wāme ūnie yu caquetibujuriye caāmata cūārē, tiere nūcānetōcōāñā.

² Mujāārē roro tāgoñau mee yu baiya. Dios mujāārē īñamairī yu cū caquetibujurotiriye jūgori mujāārē quetibuju yu átiya. Dios mujāārē cū cañnamairōrē bairo yu cāā bātioro mujāārē yu maiña. Bairo mujāārē mairī yu pūame jīcāā, Jesucristo jetore cū mujāā catāgoñsaro yu boyo. Bairo bori, mujāārē ñe ūnie cawapa cāgoena cañurā majū cū caññajoro mujāā baio joroque yu átigaya, caroarā ñe ūnie cawapa cāgoena majū Jesucristo tāpure mujāā caetamasīparore bairo ī.

3 Baipua, aperā mūjāärē na cañtopee ūnierē yu tāgoña uwijāñuña. Wātī, cā cañtopairije mena Evare cū cañtoricarore a bairo mūjāä cūä aperārē mūjāä cañtoecopee ūnierē yu tāgoña uwijāñuña. Bairo mūjāärē na cañtoata yua, mūjāä pħame Jesucristore caboenarē bairo caroaro nħacħugorique mena jīcārō tāni cū mūjāä īroaetibujorā.

4 Bairi noa ūna mūjāärē jāä caquetibħajjiegħoriku Jesucristo yaye queti meerē caquetibħajurā cūärē caroaro mena na mūjāä tāgoħsaganucūña. Tunu bairoa jāä caquetibħajricaro bero, Espíritu Santo majūrē mūjāä yeripu cabocáñerīcārā nimirācāä, apei espíritu ūcū cūärē caroaro cā mūjāä ñeganucūña. Apeyera Dios yaye queti camasārē cū canetōrīqūë quetire catāgoħsajjegħoricarā nimirācāä, ricaati quetibħajriquere caquetibħajurā cūärē na mūjāä tāgoħsaganucūña.

5 Baipua, mūjāä catāgoħsanucūrā ūna cañtopairā, jāä, apóstolea majā netōrō caānitūgoñarā roca majū macāācārē bairo yu tāgoñāetīňa.

6 Yu pħame yu cabuħsurije mena caroaro caquetibħajjā āmeomasfēcū yu ācā. Bairo caācā nimicāä, Dios yaye macāājērē masīrīqūë pħamerā yu masīnetōmajūcōdāña. Tie yu camasīrījērē mūjāä yu áti īñoo āninucūña tocānacānia mūjāä tħaphre. Noo jāä caátie wāme cārō mūjāärē tiere jāä caáti īñorō mūjāä īñanucūña.

7 Yu pħame mūjāärē caroa queti Dios camasārē cā canetōrīqūë queti majūrē mūjāä yu quetibħajjiegħow. Bairo tiere quetibħajja ācā, mūjāärē yu wapa jēniep. ¿Ricaati wāme mūjāärē roro áċċato, tore bairo wapa jēniecā mūjāä yu quetibħajhyupari? Yu pħame bopacooro yu baiwu,

mujāā pame caroaro majū mujāā caānimas̄peere bō.

⁸ Ape poari caāna ūubueri majā yure dinero jowā, mujāārē yu cajátimas̄parore bairo īrā. Baipua bairo yure na cadinero jorique jāgori narē dinero ēmaurē bairo yu ápu.

⁹ Mujāā watoapu yu caquetib̄j̄ñes̄ārī watoare, yure carusarije caānimiatacūārē, di rūmū ūno jīcāū ūc̄rē jūnurō yu jēni patowācōēpū. Marī yarā Macedonia yepa macāāna pame roque yure carusarijere yu jowā. Bairi mujāārē jūnuu yu cajēni patowācōpeere yu nucācōāwū. Baipua bairo jeto yu nucāmas̄cōā ninucūgu.

¹⁰ Cristo nocārō caroaro cariape caquetib̄j̄ cā caānierē camasī ānirī cārēā bairo yu cāā cariape mujāārē ūniña: Di rūmū ūno mujāā Acaya yepa macāānarē yu dinero jēnipatowācōēcū. Tiere tāgoñarī butioro yu yeri ūniña.

¹¹ ¿Dopēī bairo mujāārē ūi bussucti? ¿Mujāārē cañamaiecū ānirī tore bairo ūi bussucti? Bairo mee niña. ¡Dios cāā caroaro masñami nocārō mujāārē yu cañamainucūrījērē!

¹² Mujāārē yu cabuerije wapare jēniecū, yu caquetib̄j̄j̄ñgoricarorea bairo wapa jēniecū yu quetib̄j̄cōā ninucūgu. Aperā mujāārē na caquetib̄j̄rije wapa, wapa jēnirī caquetib̄j̄ñes̄ānucūrā, “Pablore bairo jāā cāā jāā paanucūña,” na cañmas̄ēt̄parore bairo ī, di rūmū ūno mujāā yu wapa jēnietigu.

¹³ Na pame roque cañtopairā, apóstolea majā mee niñama, “Apóstolea majā majū jāā ūniña,” cañrā nimirācūā. Bairo cañrā nimirācūā, na rupaū bui jeto Jesucristo yarā apóstolea majārē bairo bau-

tonucūñama.

¹⁴ Bairo na caátimasñucüríjérē ñiarī, baipúa yu tūgoña acuetiya. Ape watoara wātī cāñ umarecōo macāācā ángel bauriquere bairo bauriquecāti tomasñucūñami.

¹⁵ Tore bairo wātī cāñ cāñ cabaimasírō jëgori, cāñ yarā cañtopairā cūrē catägoñsari majā pñame cāñ caroare caáti majärē bairo baurique cāti tomasñucūñama. ¡Bairapúa, na ñna jícañ rñmú caáno yasi acuagarāma, roro na caátipairije wapa jëgori yua!

Sufrimientos de Pablo como apóstol

¹⁶ Muñjääärē yu caquetibujuyjëgoricarore bairo muñjääärē ñinemoña tunu: Ni jícañ ñucāñ yure, "Camecärē bairo quetibujuyami Pablo," yu qññ tūgoñaeticōäto. Bairo camecärē bairo yure muñjääñ cañtägoñata, camecärēñ bairo yu caquetibujuyrijere yu tūgopeocôñña mai. Muñjääñ tñpú caána quetibujuri majā, na majüñā na caátie mena netõnucägarä, netõjäñurō na caquetibujuyñucürörēñ bairo peeto ñno yu cñärē yu quetibujuyroticôñña.

¹⁷ Bairopúa marí majüñ marí caátie mena marí caámeo netõnucägarije cañuetie niñña. Camecärärē bairo quetibujuyrique niñña. Marí Quetiupañ cāñcañajesorije ñnie mee niñña.

¹⁸ Bairo cabaimiatacñärē, bairapúa capäärä ninucūñama na majüñā na caátie mena netõnucägarä caquetibujupainucürä. Bairi, ¡yu cñäñ tore bairo yu quetibujugaya!

¹⁹ Muñjääñ pñame catägoñamasírärē bairo tūgoñamiracñä, jñopëírä catägoñamasíena

yaye queti p^uamerē caroaro mena m^ujāā tāgo^usanucūñati, tame!

20 Tunu bairoa roro rotirique mena narē caroaro na m^ujāā caj^uatinemopeere na cabomiatacūärē, caroaro mena na m^ujāā tāgopeonucūña. Tunu bairoa m^ujāärē carotieperā, m^ujāärē cañtori majā ūna cūärē na m^ujāā ñ^otaetinucūña. Tunu aperā m^ujāärē cab^ugoro macāñarē bairo cañiarerā, aperā m^ujāärē roro na cawasopana paepemiatacūärē, caroaro mena na m^ujāā tāgopeonucūña.

21 M^ujāärē y^u caípeere bobotāgoñamicūā, atore bairo m^ujāā ñiñā: ijāā p^uame cayeritutuaena majūrē bairo tie ûnierē na caátore bairo jāā átiānajē cuperinucūña!

Bairi aperā na majūā na caátie mena caquetib^uj^unucūrā netōrō na caquetib^uj^uata, y^u cāā netōjāñurō m^ujāā y^u quetib^uj^u masīñā. Baip^ua camecārē bairo y^u caquetib^uj^urije cabaimiatacūärē, atore bairo m^ujāärē y^u quetib^uj^uya:

22 M^ujāā tāp^u caāna quetib^uj^uri majā, “Jāā roque hebreo majā majū jāā ãniñā,” ī botionucūñama na majūā na caquetib^uj^urije mena. Bairo na cañata, y^u cāā hebreo majā ya^ua y^u ãniñā. Tunu bairoa, “Israelita majā Dios cū cabesericarā jāā ãniñā,” na cañata, y^u cāā israelita majā ya^u majūā y^u ãniñā. Tunu, “Abraham ãnacū pārāmerā majū jāā ãniñā,” na cañata, y^u cāā cū pārāmi majūā y^u ãniñā.

23 Tunu bairoa, “Cristore paabojari majā jāā ãniñā,” na cañatacūärē, y^u roque na netōjāñurō cārē capaabojari majōc^u majū y^u ãniñā. Baip^ua, atiere bairo y^u cañbus^uata, camecārē bairo ñiñā.

Yu paame roque na netōjāñurō Dios yayere yu paanucūña. Na netōjāñurō capee majū popiye preso jorica wiipu yu jo epenucūñama. Tunu bairo na netōjāñurō capee majū yu bape econucūwā. Dios yaye macājērē yu caquetibujuriye jāgori capee majū yu pajā ecobujionucūwā.

²⁴ Jicā wāmo cānacāni majū judío majā quetiu-parā yu ñewā. Bairo yu ñerī yua, treinta y nueve cānacāni majū yu bape epenucūwā, yure na cañenucūrō cānacānia.

²⁵ Itiani cānacāni majū yucu mena yu paepewā. Jicāni ûtā rupaa mena yu wējīa rocabujiowā. Tunu bairoa itiani cānacāni majū cūmua capairicapu áñesēā, yu ruawā. Bairo jicāni yu caruari rūmu caāno yoaro, umureco, ñami cūärē yu baa pasawuaria capairiya recomacā majūpue. Yu riacoabujiowu.

²⁶ Bairo aperoripu caānarē quetibuju ñesēāgu, roro majū yu tām̄onucūña. Bairo áñesēānucūñ, riyaa cauwioropu cūärē yu ánuclwā. Tunu bairo uwioro cajerutiri majā na capairropu yu netō ánuclwā. Yu yarā jicā yepa macāâna judío majā nimirācūñ, yu wapanarē bairo caâna watoapu yu áñesēānucūwā. Tunu bairo aperā ape yepa macāâna t̄ripu cūärē uwioro yu áñesēānucūwā. Tunu bairoa capaca macāâpu, camasā na camanorípu cūärē uwioro yu baiñesēāwā. Ria capairiya cūärē uwioro yu baiñesēāwā. Tunu apeyera, “Jesucristore catugousarā jāā ãniña,” cabugoroa cañtopairā watoa cūärē uwioro yu baiñesēānucūwā, aperoripu caānarē quetibuju ñesēāgu.

²⁷ Capee majū popiye yu paanucūwā. Apey-

era roro popiye yu tām̄onucūwā. Tunu capee majū yu w̄goa tām̄onucūwā yu paarique jāgori. Tunu bairoa capee majū etigu, o ugarique ugagū, popiye yu aua nacānucūwā. Ape watoara capee jutii cacāgoecu ãnirī roro bopacooro yu yus̄aye tām̄onucūwā.

28 Atie m̄jāärē yu caquetibujarije, apeye m̄jāärē yu caquetibujuetiataje mena popiye majū tām̄onucūmicūā, tocānacā rām̄ua m̄jāä, o aperā Dios ya poari macāña cāärē caroaro na caānipeere bou, butioro yu tāgoña patawacānucūñā.

29 Bairi ni jīcāä ūcāä m̄jāä mena macāäcā Je-sucristo yaure cāä yapapuao joroque aperā cā na caápata, yu cāä cā mena yu yapapua tāgoñanucūñā. Tunu bairo ni ūcārē roro cā átio joroque aperā cā na caápata, yu cāä butioro majū yu tāgoña asianucūñā.

30 Yu p̄ame, “Aperā netōrō caquetibujumasī yu ãniñā,” ūcārō ūnorēä, catutuaecu yu caānierē bairo m̄jāä yu quetibujū ūlogū. Botiorique mena tutu-aro yu quetibujugaetiya m̄jāärē.

31 Dios, marī Quetiupa Jesucristo pacu cāä masīmajūcōñāmi caroaro cariape yu caquetibujunucūñijērē. Cārēä tocānacā rām̄ua cā marī cabasapeoro ūñā.

32 Apeyera Damasco macāpu yu caāno quetiupa rey Aretare cajuroti gobernador p̄ame yu ūnerotimiñupī. Bairo yure cañegau ãnirī, cā ūm̄ua soldauare ti macā witirica jopepu na coterotiyupi, yure na ūeo joroque ī.

33 Bairo yure cā cañerotirijere tāgori yua, aperā marī yarā p̄ame yu juáma. Ti macā ūnotaricaro jūgoyepu pii capairi pii mena yu jāärī, wii waru

jopepa yu pitiyo ruiojowã. Tore bairo yu na caáto, yu rutimasíwu quetiupau gobernador yure cañegaure.

12

Visiones y revelaciones

¹ Ñe ūnie majū marí átimasíetíñā, marí majūñā marí caátiere marí caíbushata. Bairo cabaimi-atacūärē, yu puame marí Quetiupau qüéguericarore bairo yu cã cañoríqué, cã yaye macāäjérē yu cã caátibuo íñoríqué macāäjé cãärē mujāñā yu quetibujugaya.

² Jícau caumurē ñiñawu caroaro majū Cristore jícarō tuni catugousacóñinucuñrē. Cã puamerē itia umurecóo tuti buipu cã neámí Cristo. Merē puga wāmo peti rupore baparicānacu punirō cānacu cūma majū netōñā cūrē cã caneátato bero. Baipua caroaro majū yu masíetíñā: Ati rupau menaa, o cã yeri jetore rita neácu baibauwu. Dios roque cariape cã caátajere masíñami.

³⁻⁴ Baipua caroaro majū yu masíñā: Cárē Dios nocárō caroaro caño cã tupu cã neámí. (Ati rupau menaa o cã yeri jetore rita neácu baibauwu.) Topu etaáchu, cã puame bushri cayasiorije, ni Úcárē Dios cã bushrotietie ñie bushrique majürē tugoroyawu. (Mai, Pablo puame versículos 2-4 apei cã cabairiquere í quetibujumicuñā, cabotiogaecu ãniru cã majūñā cã cabairiquere quetibujugu ícuñmi.)

⁵ Bairo yu roque tore bairo camasí ãniru caroaro netōrō tie mena jugori yu baibotio íñobujioya ni Úcuñ camasocure. Bairo masímicuñā, baipua

yu majūā yu camasījē mena tore bairo yu átibotiogaetiya. Tie ūnie meerē, yu majūā yu cayeri tāgoñatutuaetie roquere tore a bairo mejāā yu caáti ñoata, ñucōabujioro.

⁶ Bairo netōjāñurō yu majūā yu caátiere, o yu caīrjērē quetibujamicā, camecērē bairo quetibuju mee yu baiya baipua. Cariapea quetibuju roque tore bairo ñinucūmiña. Bairo caí nimicā, baipua buipearo ni jīcā ûc tie yu caáperie, o yu caētē jāgori yu cā caīroacotero yu boetiya. Caroaro yu caátiñinucūrjērē ñobeseri roque yu cā caīroaro ñuña.

⁷ Bairo marī Quetiupau yaye macājē nocārō caroare yu cā caátiubo ñorīqūe mena jāgori yu cabaibotioetiparore bairo ì, wātī roro yu cā caátiere ñotaemi Dios. Tie jāgori popiye pota marī rupaure caānorē bairo wātī roro yure cā caátiere ñotaemi Dios. Tie jāgori popiye pota marī rupaure caānorē bairo wātī roro yure cā caátie ninucūña.

⁸ Bairo roro popiye yu cabaiānierē yu cā netōáto ï, itiani cānacāni majū Diore cā yu jēnimiwū.

⁹ Bairo itiani yu cajēnimiataārē, itianipua atore bairo ñi quetibujwī: “Mu caīrōrē bairo yu áperigu. Yu yarā popiye baimirācā, narē yu mena na tāgoñatutuao joroque na yu caátie jāgori, nipetiro camasārē yu catutuarijere nemojāñurō na ñiñomasīña,” ñi quetibujwī. Bairi popiye yu catamāorījērē tāgoñarī, tie mena yu tāgoñā useanicōña. Tie jāgori nipetiro camasārē Cristo yu cā catutuarije jorijere na yu áti ñiñomasīña.

¹⁰ Tunu bairoa atiere tāgoñarī yu useaniña: Catutuaecēre bairo roro popiye yu cabairije, roro yure na caīawajatutinucūrjē, yure carusarije

cāärē tāgoñarī yu useaniña. Apeyera Jesucristore yu catāgoüsarije jāgori yure na capajīga ñesēñanucūrījē, tunu Jesucristo jāgori popiye capee wāme yu cabainucūrījērē tāgoñarī yu useaniña. Bairo roro popiye catutuaecare bairo majū tāmūonucūñ püame roque nemojāñurō Cristo jāgori catutuaure bairo majū yu tāgoñanucūñña.

Preocupación de Pablo por la iglesia de Corinto

11 Yu majūä camecārē bairo ñiētīñña. Mujäää roque camecārē bairo ñio joroque yu mujäää ápu. Mujäää püame roque yu caátiänierē caroaro yure cabusuparā mujäää ãanimiña. Bairo yure caroaro cabusuparā nimirācää, bairo mujäää áperinucūñña. Cabugoro macääcārē bairo caäcä nimicää, baipua na, mujäää catāgoüsancūrā, jää apóstolea majā netōrō caänitügoñarā roca macääcārē bairo yu ãnitügoñäetíñña.

12 Bairo popiye tāmūomicää, mujäää tüpü äcä, nipetiri wāme nocārō Dios cä catutuarije mena áti ññoríqüerē mujäää yu áti ññoäninucūwü. Tore bairo caroaro yu caátimasírījē jāgori cariapea Jesucristo yaü apóstol majū yu caänierē mujäää masñō joroque yu áti ññomiwü.

13 Baipua jíca wāme jeto aperä Jesucristore catāgoüsari majā poarire yu caatinucūrōrē bairo mujäää yu ápewü. Yure carüsarije caänimatacääärē, di rümü uno patowäcōrō mujääärē yu jenipatowäcōepü. Tore bairo mujääärē yu cajënietí to cañueticōäta, itiere yu mujäää masiriyobojawa!

14 Mujäää tüpü águ, merē qüenojügoyeti äcä yu átiya. Atie yu caápée mena itiani majū merē

mujāā t̄pare ūnīnañesēāg. Bairo ati watoare ácu cāā, mujāā apeye ūnierē cajēnipatowācōñrē bairo yu baietig. Capacna p̄ame na pūnaarē carasarijere na jomasñucñama. Na pūnaa p̄ame mee na pac̄are carasarijere na jonucñama. Baire yu p̄ame mujāā yu pūnaarē bairo mujāā caānoi, dise ūnie mujāā cacāgorijere mujāā yu jēnipatowācōñtig. Yure mujāā cañroapee p̄ame jetore yu boyo.

¹⁵ Baip̄a, dise yu cacāgorije caetatuarō cārō mujāärē yu juátinemog. Yu majū rupa mena cāärē popiye yu tāmuomasñña, mujāā p̄ame caroaro mujāā caānimasñpeere bori. Bairo mujāärē netōjāñurō yu camaimiatacāärē, mujāā p̄ame nemojāñurō yure camaiena majū mujāā tuanucñña.

¹⁶ Bairo mujāärē di rūm ūno apeye ūnierē yu cajēnipato wācōñtimiatacāärē, jīcāärā atore bairo ūnucññama: “Pablo masíñ, maríñ ūto átiyami. Di rūm ūno caāno marí camasíeto yua, apeye ūnie marí cacāgorijere jemasígnami,” ūnucññama.

¹⁷ Bairi, ¿mujāā t̄p̄ yu cajoricarā mujāärē ūtori apeye ūnie mujāā cacāgorijere mujāā na ēmarí? Ni jīcāñ ūcū mujāärē ūtori mujāā yayere ēmaesupi.

¹⁸ Yu p̄ame Titore mujāā t̄p̄ cū yu jow. Cū mena apei marí ya Jesucristore catāgoasa cāärē cū yu jow. Bairo mujāätu yu cajoricu Tito top̄ aācū, ¿mujāärē qūñtori? Mujāärē jīcāni ūno ūtoetacumi. Jāā, cū mena p̄ugarāp̄a jīcārō tāni jāā ãnajē c̄utiya. Jāā, p̄ugarāp̄a jīcā yerire bairo jāā yeri c̄tinucñña.

¹⁹ Ape watoara atore bairo p̄ame mujāā tāgoñabujorā: “Caroaro jāärē na nucubagoáto

Irā, tore bairo Irāma,” jāärē mujāä ī tāgoñarā. Bairo mee jāä baiya. Yü yarā, yü camairā, Dios cāä tore bairo borī, jāä caátigatāgoñarījērē masicōāñami. Dios mena nemojāñurō mujāä catāgoñatutuapee pūame roquere borī, tore bairo mujāärē jāä quetibüjü ãninucūñā.

20 Mujāärē yü caíñañesëäñáti rāmü caāno, caroaro yü mujāä caāniyuro yü boyā. “Ape watoara ricaati niyubujiorāma,” ī tāgoñarī, yü tāgoña uwiyā. Carorije macāäjē mena mujāä caāno mujāä yü eta tāmuogaetiya. Atie ūnie carorije nibujioro mujāä watoare bairopua: Āmeo tutirique, āmeo ñā ugrique, āmeo asiarique, aperā netōrō baitāgoñarīqūē, roro āmeo busupairique, causaropü busupairique, āmeo botiorique, caroaro jīcā yericatiri ãnimasiéjtājē cāä nibujioro. Tiere tāgoñarī yü pūame yü tāgoña yapapuajāñuñā. Bairo mujāä caāmata, mujāä cāä bātioro mujāä yapapuabujiorā, mujāärē yü catutipeere tāgoñarī yua.

21 Tunu bairoa ati watoa mujāärē yü caíñañesëäñáti rāmü caāno, roro mujāä caānie jāgori yü Quetiupau Dios pūame mujāä mena yü tāgoñaboboo joroque yü átibujioumi. Nocārō yoaro carorije macāäjērē mujāä caátiñinucūñjērē tāgoñarī, bātioro yapapuari yü otio joroque yü átibujioumi. Capāärā mujāä mena macāána tocānacā wāme roro ati rupaü mena átieperique ūnierē áti jānaetinucūñama. Tie nipetirijere tāgoñarī yü majūpua bātioro yü tāgoña yapapuajāñuñā.

13

Advertencias y saludos finales

¹ Atie mujāā yu caññañesēāápee mena merē itiani majū mujāā t^upure ñiñia ñesēāágá. Dios ya tutipu bairo i quetibuju woatuyupa: “Pugarā, o itiarā ûna, apei roro caátacure na cabusujārō ñuñia. Bairo na, itiarā ûnapu jícārōrē bairo na cabusujāata, nippetiro catāgorā cāā na caírōrē bairo átimasíñama,” i quetibujuya Dios ya tutipu.

² Bairi mujāā t^upu caāna carorijere caátanarē, o nippetiro to caāna cūärē ãme ato mai cayoaropua ãcū, jícāni bero tunu mujāärē ññau etanemou yu caquetibujuricarorea bairo ñinemoña tunu: Ati watoa mujāärē tunu yu cañña ñesēänemou ápáta, roro caátipairärē yu bopaca ññaecū yua. Roro popiye na baio joroque na yu átigu.

³ Mujāā puame mai yure caria Jesucristo yu cā cajuátiere masígarā, jícā wāme áticōña macāärā mujāā átiya. Jau, toroque mujāätu ãcū, mujāärē yu áti ñlogu cā catutuarijere. Cristo puame catutuaecure bairo mujāā watoare ãcūrē bairo bainucuñami. Bairo cabai nimicūā, nocārō cā catutuarijere mujāā áti ñnomajūcōñanucuñami yu jāgori mujāā t^uripure.

⁴ Bairapua, cariapea marī masíñia catutuaecurea bairo yucupāípu papuaturecori riariquere. Bairo papuaturecori cariaricu nimicūā, Dios cā camasírijé jāgori cacatiricu majū niñami. Jāā cāā bairapuha Jesucristore a bairo roro popiye jāā tāmuonucuñia. Bairo popiye baimirācāā, Jesucristore capitiena ãnirī jāā cāā cārēā bairo

jāā ānigarā Dios cū catutuarije jāgori, mūjāārē juátinemogarā yua.

5 Bairi mūjāā majūā caroaro mūjāā caátiānierē tāgoña besemasīñā. ¿Cariapea Jesucristo mena marī tāgoñatutuamiñati? mūjāā caítāgoñamasíparore bairo īrā, caroaro tāgoña beseya mūjāā caátiere. ¿Mūjāā yeripu Jesucristo cū caānierē mūjāā tāgoñamasíetñati? Caítopairārē bairo cabugoroa, "Jesucristo yarā jāā āniña," mūjāā caíata roque, Jesucristo mūjāā yeripu mācāmi.

6 Bairo īmicūā, baipu yu pūame mūjāā mena yu tāgoñatutuacōāña. Bairi jāārē bairāpua cariapea Cristo yarā jāā caānierē mūjāā masicōārā.

7 Bairi jāā pūame mūjāārē Diopure jāā jēnibojanucūña, dise ūnie carorije macāājērē mūjāā caáperiparore bairo īrā. "Na netōrō caroarā majū jāā āniña," īgarā mee, mūjāārē tore bairo jāā átibojagarā. Caroa macāājē pūame roque mūjāā caátiāniparore bairo īrā, tore bairo jāā átigarā. "Cabugoroa quetibujurā átiyama," camasā jāā na caímiatacūārē, bairāpua tore bairo jāā átigarā.

8 Jāā pūame dopēirā cariape macāājērē ricaati pūame jāā baibotiomasíetñā. Cariape macāājē quetibujurique caírōrē bairo pūame jeto roque jāā caátimasīnucūpee niña.

9 Bairi jāā pūame jāārē caíñaterā cayeritutuaenarē bairo jāā na caímiatacūārē, tāgoña uséanirīqūē mena jāā ānicōānucūña. Mūjāārē juátigarā, tie mena jāā pūame popiye jāā catāmūonucūrījē jāgori nemojāñurō Dios mena mūjāā catāgoñatutuapeere tāgoñarī jāā uséaninucūña. Bairi tocāñacā rāmua mūjāārē Diopure jāā jēnibojanucūgarā, caroaro mūjāā

caátiānie ñe ûnie to car̄saetiparore bairo ūrā.

10 Bairi ati carta mena m̄ejāā yu quetibuju woajoya, m̄ejāā t̄upu yu caññañesēāā ápáro j̄ugoye. Topu yu caetaparo j̄ugoye roro m̄ejāā caátiānierē m̄ejāā majūā q̄ñenocdāñna. Bairo m̄ejāā caápata, yu p̄ame topu eta, tutuaro mena m̄ejāā yu quetibujuetigu. Marī Quetiupau p̄ame roque tore bairo yu carotimasípeere yu jowī. Jesucristo mena m̄ejāā yeripu nemojāñurō cā m̄ejāā catāgoñatutuanutuaparore bairo ī, tore bairo yu roticūwī. M̄ejāārē yu yapapuo reo joroque ī mee, tore yu quetibuju roticūwī marī Quetiupau.

11 Yu yarā, m̄ejāārē yu cawoajo yaparoparo j̄ugoye atore bairo m̄ejāā ñiñna: Caroaro usseanirqūē mena ãnajēcusa. Caroaro átiānjē p̄amerē átiānimasíñna. Tocānacāpua caroaro yeri ñurō ãmeo átiānjēcusa. Tunu bairoa jīcā yericunare bairo ãnajēcusa. Marī Pacu Dios ãmeo mairiqūērē, bairi jīcā yericataje cūrē cajo u m̄ejāā mena cā ãmarō.

12 Tunu bairoa caroaro nucābujgorique mena ãmeo bocári ãmeo jēniñna.

13 Marī yarā ato macāāna Jesucristore catāgoñsarā nipetiro m̄ejāārē ñuroti joyama.

14 Jesucristo marī Quetiupau caroare cā jonemoáto m̄ejāā nipetirore. Tunu bairo marī Pacu Dios nocárō marīrē camai, bairi cā Yeri Espíritu Santo cā m̄ejāā mena cā ãnicōā ninucūáto.

Tocārōā niñna atie queti yu cawoaturije.

**Dios Că Cauetibăju Cūrīcă Tuti
New Testament in Carapana (CO:cbe:Carapana)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
69a83a35-f961-5e00-b9bd-ee04b851efbd